

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามสภาพปัญหาแล้วนำชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 5 ท่าน พิจารณาด้านความเหมาะสมของเนื้อหา รูปแบบ ภาษา และเวลา แล้วทำการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบึงกระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 9 คน และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลานตาบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอำเภอสว่างแดนดิน เขต 1 จำนวน 20 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านประชาสุขสันต์ กลุ่มโรงเรียนพัชรสุขสันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสว่างแดนดิน เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 17 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ

1. ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

2. แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านประชาสุขสันต์ กลุ่มโรงเรียนพัชรสุขสันต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสว่างแดนดิน เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 17 คน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากใช้ของนักเรียนชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D$) และหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา โดยการหาค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ย (E_1/E_2)

2. การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D$) ของคะแนนสอบของนักเรียน ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่าง

ระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ สถิติทดสอบ t - test แบบ Dependent

3. การประเมินความพึงพอใจหลังใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. การสร้างและประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลปรากฏ ดังนี้

1.1 การพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มี ต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเห็นว่า ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.07

1.2 ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เมื่อทดลองใช้กับนักเรียน 9 คน โรงเรียนบ้านบึงกระดาน พบว่า ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา มีประสิทธิภาพ 82.87/83.33

1.3 ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เมื่อทดลองใช้กับนักเรียน 20 คน โรงเรียนลานตาบัว พบว่า ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา มีประสิทธิภาพ 82.19/83.25

2. การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิด สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลปรากฏ ดังนี้

2.1 ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เมื่อทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 17 คน พบว่า ชุดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา มีประสิทธิภาพ 82.60/83.24

2.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ จิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนทดสอบ ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ จิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

3.1 ความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ จิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ชอบชุดกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 87.65 และไม่ชอบชุดกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 12.35

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.87/83.33 และหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 มีประสิทธิภาพ 82.19/83.25 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีขั้นตอนโดยศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา มาส่งเสริมความสามารถทางด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียน แล้วดำเนินการสร้างตามขั้นตอน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและให้ความเห็นว่าชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์มีความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่เนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และรูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังจากนั้นได้นำชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนที่จะนำไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นอย่างมีขั้นตอนได้ผ่านการปรับปรุง แก้ไข และทดลองใช้จึงทำให้มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 พบว่าหลังจากใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการประเมินผลการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า ชุดกิจกรรมที่ 1 ชุดกิจกรรมที่ 2 ชุดกิจกรรมที่ 3 ชุดกิจกรรมที่ 4 สามารถส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทั้ง 4 ด้าน คือ ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว

ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรมนี้ ทำให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ จันทิมา แซ่อึ้ง (2545) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้แบบจิตปัญญาและการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการเรียนรู้แบบจิตปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรเพ็ญ บุญสวัสดิ์ (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กก่อนวันเรียน ผลการศึกษาพบว่า หลังจากการใช้ชุดฝึกกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แล้ว นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์หลังการฝึกฝนสูงกว่าก่อนการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และจากการสังเกตของผู้วิจัยขณะดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ พบว่าชุดกิจกรรมทั้งหมด 4 ชุดกิจกรรม เด็กเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ทำให้เกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน

3. จากการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 นักเรียนที่ชอบชุดกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 87.65 และไม่ชอบชุดกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 12.35 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์และเลือกกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมาสร้างเป็นชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์ เมื่อเสร็จแล้วได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงข้อบกพร่อง เพื่อให้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ และยังได้ผ่านการทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ จึงทำให้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์มีคุณภาพเมื่อนำไปใช้จึงทำให้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีความสามารถทางด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนควรมีการศึกษารายละเอียดและขั้นตอนต่างๆ ให้เข้าใจ อย่างชัดเจน
2. ครูผู้สอนศึกษาคู่มือการใช้ และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา
3. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาบางครั้งนักเรียนไม่เข้าใจหรือมีปัญหาในการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรดูแลอย่างใกล้ชิด และให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน
4. ควรบันทึกปัญหาและข้อสงสัยที่นักเรียนซักถามไว้เพื่อจะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านภาษา ด้านสังคม ด้านคุณธรรม ด้านจริยธรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
2. ควรศึกษาความสามารถทางด้านสติปัญญาโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาที่มีต่อทักษะการคิดสร้างสรรค์กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่เป็นเด็กปฐมวัยทั้งปกติ หรือเด็กพิเศษ ในโรงเรียนอนุบาลรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเอกชนและรัฐบาล